

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Athanasio episcopo [et] confessore. Cap[itulum]. cxv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

Liber

to videtur continentes. In septimo confugate. Sed quod modo non potest in numero personarum: suppletur in numero letaniarum: quod septies dici debet. ¶ Dicuntur et cruce nigra: quasi in signum meroris et tanta strage hominum et in signum penitentie nigris vestibus induebatur: propter eandem etiam causam cruce et altaria cilicis velabant. ¶ Alia vero est letania minor: que fit tribus diebus ante ascensionem quam sanctus mamertus viennensis episcopus ante institutionem prece instituit. Et dicitur minor ad differentiam primae: quia instituta est a minore episcopo: in minori loco: et pro minori morbo. ¶ Causa autem huius institutionis fuit: quod tunc apud viennam crebris et validis terremotibus domus et ecclesie subuertebatur: nocturni sonitus et clamores audiebatur: et lupis etiam nimia feritate ipsas civitates intrantibus pueri et homines perfecti lacebantur. Predictus ergo episcopus triduanum ieiunium indixit: letanias instituit: et sic tribulatio coquevit. Deinde ab ecclesia statutum est: ut hec letania universaliter conseruetur. ¶ Dicuntur etiam rogationes: quod tunc sanctorum suffragia imploremus. Et merito talis observantia his diebus observanda est multiplici ratione. Primo ut deus bella pacificet: que in vere frequentius concitatur. Secundo ut teneros adhuc fructus conservando multiplicet. Tertio ut morus carnales qui hoc tempore magis viget in se unusquisque mortificet. Quarto ut ad receptionem spiritus sancti se quislibet magis habiliter. Quinto ut christo ascendere et dicente: petite et accipietis: quisque confidentius postulet. Sexto ut ecclesia se carne macerens per ieiunium et pluries amplificationes per orationem cum spiritu ascendente liberius et facilius euolet. De due vitine rationes sunt gullelmi antistitodoceni. ¶ In his ergo letaniis cruce deferunt: capane pulsan: vexilla portant: et omnes sanctorum patrocinia generaliter implorentur. Ideo autem cruce deferunt: et capanas pulsan: ut demones territi fugiant: vexilla regis eterni conspicientes: eiusque tubas excitatorias audientes. Vexilla deferimus ad representandam victoriam ascensionis christi: qui cum preda celos ascendit: unde vexillum per aerea incedens est christus ad celos ascendens: populi qui sequuntur: sunt sancti qui ab eo ad celestia subleuantur. ¶ Sanctorum autem omnium singulariter et generaliter suffragia imploremus. Primo propter nostram inopiam: quam habemus in mercedo: ut ubi nostra non suppetunt merita: patrocinentur aliena. Vel propter inopiam quam habemus in contemplando: ut qui non possumus summam in se lucem aspicere salutem in sanctis aspiciamus. Vel propter inopiam quam habemus in amando: quod plerumque imperfecit homo magis afficit circa aliquem sanctum quam circa ipsum deum. ¶ Secundo propter sanctorum gloriam: ut dum per eorum suffragia quod petimus imploremus: ipsos magnificentius

Quartus

collaudemus. ¶ Tertio propter dei reverentiam: ut peccator qui deum offendit quasi non audeat ipsum in personam propitiam adire: sed sanctorum possit patrocinia imploare. ¶ In his autem letaniis consuevit illud canticum angelicum frequentari. Sancte deus: sancte fortis: sancte et immortalis miserere nobis. De quo refert Damascenus libro tertio: quod cum apud constantinopolim propter epidemiam letanie cum processione fierent. Puer de medio populi in celum raptus et istud beate trinitatis canticum ibidem edoctus rediens ad populum: illud frequentari docuit: et mox tribulatio cessavit. In calcidoneis quoque concilio fuit istud canticum approbatum.

¶ De sancto Athanasio episcopo et confessore. Cap. cxxv.

Athana

sus episcopus alexandrinus et doctor grecorum: de quo in libro

de quo in libro decimo ecclesiastice hystorie. et ab alijs pluribus multis scribitur tempore constantini et constantini eius filij arrianum claruit. Qui a puerilibus annis liberalibus disciplinis imbutus: et sacra philosophia eruditus: a sancto Alexandro episcopo glorioso sene clerici factus et presbyter ordinatus: in predicando verbum domini eidem coadiutor effectus est. Et inde vna secum niceno concilio interfuit: et arrium hereticum mirabiliter confutavit. Propter quod ab arrianis odio conceptus innumeras ab eisdem persecutiones perpassus est. Quibus suggerentibus concilio iterum apud laodiceam conuocato dum omnes sederet: et disputatio incepta esset: oratione tamen alexandri episcopi et athanasij presbyteri premissa arrius secreta nature compulsus expetijt: ubi intestinis omnibus in secessum fluctibus exspiravit. Quo miraculo multi arrianorum ad fidem catholicam redeunt: ceteri vero in arbanasium amplius obstinati desunt. Cum autem post mortem alexandri eidem in pontificatu successisset fidem catholicam scriptis et sermonibus defensabat: et arrianam perfidiam impugnabat. ¶ Verus et arrianorum emulatione ac susurratione constantio imperator arriano exosus factus velut hostis imperij censebatur. Delatus aures augusto de adulterio violenter illato: et de dextera arsenio eius diacono precisa apud ryzum civitatem imperatoris iussu ad concilium euocatur. Ingressusque synodum mulier ipsum de adulterio falso accusabat: que et ipsum quem accusabat non cognoscebat. Et vero timotheus sub nomine athanasij se excusavit: mulier vero ipsum atha-

nasium credens obiurgat: sicq; de falso crimine conuicta est et confusa. Deinde manus arida in loculo producit: que arsenio ab epō abscissa fuisse asserit. Ep̄s hō arseniū latētem qui longus esse putabatur adesse fecit: quo ambas manus exhibente se innocētē probauit. Eū autē hec arriant magis artibus deputarent: imocens athanasius uti culpabilis iudicatur ex vbe et se depropellit ab imperatore proscibitur et per totā vrbē occidēdus inquirat. Qui vbiq; p̄ fugus a maximino treueren. epō benigne suscipitur: sed post modicū metū principis inde progreditur. Deinde. vi. annis latuit in sicca cisteria sola ei quadā ancilla virgine ministrante carbolica: vbi simbolū. Quicumq; vult saluus esse: dicat et scripsit. Eū autem p̄secutores sui illic aduenissent: et nunciā ei ancilla athanasius au fugisset: illi hoc cognoscentes virginem ad mortem ceciderūt. Post hec cum ad partes imperatoris constantis fratris constantij occidēdus venisset: causamq; ipsius constans examinasset super episcopi iniusto exilio litteras fratri direxit: constantinusq; ipm ut fratri complaceret ad sedem suam reuocauit. Sed modico post tempore ad instantiā arrianorū: iterum eum constantius efficiens persequit. Iterū que constantis cōminationibus reuocat. De functo hō constante soloq; regnante constantio cū athanasium suspectū haberet qd sibi germanum inimicū fecisset suauis arrianorū tertio ipm de sede propulit: et geozgium arrianū sibi in episcopum surrogauit: missis per vniuersum orbē romanū litteris ut vbiq; reperitus fuerit athanasius occidat remuneratione taxata cuiq; qui caput athanasij imperatori obrulisset. Quo tempore sanctus vir toto orbē hinc inde profugus euagatur. Aduersus quem reges ac principes et populi commouētur. Sed multis euasis periculis et persecutionibus dei gratia reseruat. Dorotheo hō constantio et iuliano apostata ei succedente: et humanitatem fictam pretendēte: ut ex hoc in initio suum imperium roboraret iussu iuliani omnes episcopi exulantes ad suas ecclesias redire permittuntur. Sicq; athanasius alexandriam remeauit. Post modicū hō tempus diabolo suadente ad suggestionē magnorum iuliano fauentū misit milites multos alexandriam ad athanasium pertinendum. Qui per flumen nili cum paucis catholicis nauicula fugit: persecutores obutos habuit. Illi hō cum presentē cernētes non agnoscerūt: et de athanasio uti de alio interrogantes pertranserunt. Ipse hō alexandriam alia via repetēs vsq; ad tempus pacis ibidem latēter permansit. Post mortem hō iuliani succedente in imperium iouiano catholico reducitur athanasius in propria sedem: et restituitur honorifice post mēses. viij. in pace quiescit anno ep̄atus sui. lvi. vi. non. maij. Vbiq; clarēs miraculis tumulatur. **¶** Vbi gloz

rius doctor inter multa insignia eius sapientia opuscula. Duos aduersus gētes excudit volumina. Extra vsq; et valentē vnum. De virginitate vnum. De persecutione arrianorum plurima. De psalmo: titulis vni. Hystoriā antonij monachi vitam continentem insigni volumine retuit. Epistolas, insuper et alia multa que enarrare longū esset edidit. Hec Hieronymus libro de illustribus.

¶ De sancto florentio epō. Cap. cxvi.

Florentius et vindemialis

malis episcopi taurisij translati quiescunt. Quorū vindemialis ap̄ber natione a sancto alpiano confessore doctus ad psbyteratus ordinē inde ad episcopatum puenit: vbi vna cum eugenio miraculis multis ostensis populum copiosum conuertit. Deinde peregrinationis gratia ad insulā corficam venientes in castris fauencē. et vadefi. populū a cultura diacōnis eruerunt: ligato oratio ad collum serpentis: et ipso in mare demerso. Sicq; conuertit populum baptizarunt. Post que sanctus eugenius ibidē in castro vendefi. commoratus quiescit in pace: vbi etiā extat puteus ab eodē in mare defossus preter naturā dulcē aquā emanās. Vindemialis hō regressus corficā: ibidē in pace vitam finit: et sepultus est ibi: vbi et olim sanctus florentius episcopus quiescebat. Castata hō corfica a saracenis: titianus taruisinus episcopus illuc nauigio accedēs: corpora sanctorū florentij et vindemialis obtinuit: et taruisinum translata in basilica sancti iohannis baptiste deposuit. Que successor eius rotharius postmodū in maiori ecclesia sancti petri honorabiliter tumulauit. Hō: festū colitur. v. non. maij.

¶ De inuentione sancte crucis. Cap. cxvij.

Inuentio sancte crucis

cre crucis dicitur: quod eo die a sancta helena matre constantini imperatoris crux inuenta fuisse perhibetur. Illud enim preciosum lignum dominicum in quo xp̄s cōfixus fuit ducentis fere annis sub terra iacuit. Anno autem domini. cccxxij. cōgregata est iuxta flumiū danubiū multitudo innumērabilis barbarorum: volētes fluium transire: et omnes regiones vsq; ad orientem subiugare. Extra quos constantinus imperator castramouit: et p̄tra danubiū se cū suo exercitu collocauit. Usq; barbarorū multitudinē infinitam transeunte flumē extimuit: cum qua die sequenti erat p̄summissurus: nocte autem ab angelo excitatur: et ut sursum respiciat admonetur. Qui signū crucis vidit in celo ex clā